

Ægteskaber ikke nærmere romerske end germanske? Jeg drister mig ikke til at udtale nogen bestemt Mening herom, men vil kun gjøre gjældende, at Hr. Bajers Præmisser ere altfor løse og ufuldstændige til, at man paa Grundlag af dem med god Samvittighed kan indlade sig paa et Experiment af saa vidtrækkende Betydning, som at give Ægtefæller fuld Frihed til at arrangere deres indbyrdes Stilling og skarpt fremhæve Hustruens formueretlige Selvstændighed som det normale, som det, der gjælder, hvor intet andet er bestemt. Hele vor Erfaring tyder paa, at det netop er disse to Kræfter, den retslige Ordnings Afhængighed af frivillig Kontrakt, og økonomisk Uafhængighed, som virke rent ødelæggende paa det ægteskabelige Baands Fasthed.

Ægteskabets Ide er fuldstændigt Fællesskab og Overtagelsen af en Pligt til efter bedste Evne at gennemføre dette Fællesskab. Lovgivningen bør ikke bestræbe sig for at gjøre Ægteskabet varigt ved at besværliggjøre Skilsmisse; længere end til at hindre Parterne fra at skilles i Overilelse bør man her ikke gaa; men Bestræbelsen bør være rettet paa at hidføre det materielle Grundlag, der gør Opfyldelsen af hint Løfte lettest, og uden hvilket det vil falde selv den ærligste Vilje vanskeligt at gjøre Alvor af Løftet. Dette Grundlag er: 1. Ufravigelig Ordning af Ægteskabets retslige Karakter. 2. Fuldstændigt Fælleseje. 3. Fælles Dispositionsret, saa alle Dispositioner, der ikke ere uomgængelig fornødne og ske til fælles Nytte, kræve begge Ægtefællers Samtykke. Efter hvad jeg kan se, opnaas der herved, at Manden nødes til at give sin Hustru Indblik i sine Forretninger, at Hustruen er tilstrækkelig beskyttet overfor en slet Ægtemand, fra hvem hun dog ikke vil skilles, og at den Beskyttelse, hendes Slægt kan unde hende, ikke bliver uheldbringende for Forholdet mellem Ægtefællerne.

Jeg tænker mig, at der herimod vil rejses følgende Indvendinger. Den forretningsdrivende Mand vil føle sig stillet overfor sin Kone, som overfor en Kompagnon, han gjerne vilde befri sig for uden at kunne det. Konen vil hæmme hans frie Virksomhed, og han vil enten føle sig skræmmet tilbage fra Ægteskab eller føle sig fristet til at give sin Hustru falske Fremstillinger af Forholdene. Skal Konen ikke i høj Grad være henvist til at stole paa sin Mands Fremstillinger og